omgevingsdienst
Haaglanden

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag

Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
(070) 21 899 02
vergunningen@odh.nl
www.odh.nl

Zaaknummer : 01021365
Ons Kenmerk : ODH242653
Datum : 15-02-2022

Beschikking
Wet natuurbescherming - Soortenbescherming

Onderwerp

Op 17 januari 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, van de Wet natuurbescherming. De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan het voormalig kerkgebouw aan de Warande 185 te Schiedam en is aangevraagd namens D&S Welgelegen B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wet natuurbescherming voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer* domesticus) en de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2022 tot en met 1 januari 2027.

Besluit

Wij besluiten:

I. de aangevraagde ontheffing te verlenen aan D&S Welgelegen B.V.;

II. de voorschriften 1 tot en met 11 te verbinden aan deze ontheffing;

III. de aanvraag en de aanvullende documenten van 10 januari j.l. onderdeel te laten zijn van deze ontheffing;

IV. dat deze ontheffing geldig is vanaf bekendmaking van dit besluit tot en met 1 januari 2027.

Ondertekening

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
namens dezen,

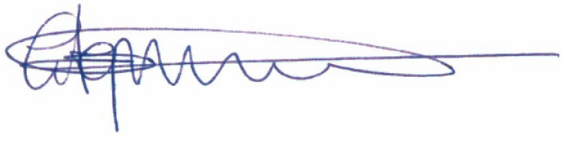

ing. L. Hopman
Hoofd Toetsing & Vergunningverlening Milieu
van de Omgevingsdienst Haaglanden

Rechtsmiddelen

Voor de mogelijkheid rechtsmiddelen aan te wenden tegen deze beschikking wijzen wij op de desbetreffende tekst in het begeleidende schrijven.

VOORSCHRIFTEN

Algemene voorschriften

1 De ontheffinghouder dient:
   a de start van de werkzaamheden schriftelijk te melden;
   b het ecologisch werkprotocol op te sturen;
   c het aanbrengen van de permanente voorzieningen uiterlijk een week voorafgaand aan het plaatsen schriftelijk te melden;
   d eventuele wijzigingen gedurende de uitvoering een week van tevoren schriftelijk te melden;
   e de beëindiging van de werkzaamheden uiterlijk één week van tevoren te melden.

   Voorgaande meldingen dienen gericht te worden aan de Unit Groen Bodem en Opsporing van de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid, Postbus 550, 3300 AN te Dordrecht, telefoonnummer 078-7708585, e-mail: meldingwnb@ozhz.nl onder vermelding van 'flora en fauna'.

2 De ontheffinghouder is ervoor verantwoordelijk dat zijn personeel of derden welke betrokken zijn bij de uitvoering van het project, op de hoogte zijn van de voorschriften in deze ontheffing en de maatregelen in het 'Activiteitenplan huismus en gierzwaluw In het kader van de Wet natuurbescherming' van 1 december 2021. Hiervoor dient een ecologisch werkprotocol te worden opgesteld en op de locatie aanwezig te zijn. In het ecologisch werkprotocol dient in ieder geval het volgende te worden opgenomen:
   a de voorwaarden zoals opgenomen in deze ontheffing;
   b aanduiding van de locatie van het plangebied;
   c de uit te voeren werkzaamheden;
   d de periode waarin de werkzaamheden uitgevoerd worden;
   e de mitigerende en compenserende maatregelen;
   f de momenten waarop ecologische begeleiding ingeschakeld wordt;
   g het bijhouden van een logboek van de ecologische begeleiding.

3 Tijdens de uitvoering van de werkzaamheden dient een afschrift van deze ontheffing, het ecologisch werkprotocol en een logboek van de ecologische begeleiding (i.c. controle, vrijgave werkzaamheden) op de locatie van de werkzaamheden aanwezig te zijn en op verzoek te worden getoond aan de daartoe bevoegde toezichthouders of opsporingsambtenaren. De genoemde documenten mogen langs de elektronische weg, leesbaar worden getoond.

4 De werkzaamheden dienen ecologisch begeleid te worden door een deskundige[1] op het gebied van de huismus respectievelijk de gierzwaluw.

[1] Onder een deskundige wordt verstaan:
- Hij/zij heeft een afgeronde hbo- of universitaire opleiding, met als zwaartepunt (Nederlandse) ecologie.
- Hij/zij heeft een afgeronde mbo-opleiding, met als zwaartepunt de flora en fauna, soortenherkenning en zorgvuldig handelen ten opzichte van die soorten.
- Hij/zij is werkzaam voor een ecologisch adviesbureau, zoals een bureau dat is aangesloten bij het Netwerk Groene Bureaus;
- Hij/zij is als ecoloog of adviseur/specialist ecologie werkzaam voor een (semi)overheidsinstantie zoals het Ministerie van Economische Zaken, het Ministerie van Defensie, Rijkswaterstaat, het Rijksvastgoedbedrijf, provincies, waterschappen, hoogheemraadschappen, gemeenten, omgevingsdiensten en drinkwaterbedrijven.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de soortenbescherming en is werkzaam of aangesloten bij de volgende Nederlandse organisaties: Zoogdiervereniging, RAVON, Stichting Das en Boom, Vogelbescherming Nederland, Vlinderstichting, Natuurhistorisch Genootschap, KNNV, NJN, IVN, EIS Nederland, FLORON, SOVON, STONE, Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, De Landschappen en Stichting Beheer Natuur en Landelijk gebied.
- Hij/zij zet zich aantoonbaar actief in op het gebied van de monitoring en/of bescherming van desbetreffende beschermde soorten.

5 De ontheffinghouder dient, met in achtneming van de voorschriften in deze ontheffing, de maatregelen uit te voeren zoals beschreven in hoofdstuk 5 van het rapport 'Activiteitenplan huismus en gierzwaluw In het kader van de Wet natuurbescherming' van 1 december 2021.

6 Indien een of meerdere in voorschrift 5 bedoelde maatregelen onverhoopt niet uitvoerbaar zijn, dienen hiervoor minimaal gelijkwaardige maatregelen voor wat betreft de functionaliteit en effectiviteit te worden getroffen.

7 Tijdig, uiterlijk één maand, voordat de in voorschrift 6 bedoelde maatregelen wordt uitgevoerd, dient deze ter goedkeuring aan de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid te worden voorgelegd.

8 De details over de plaatsing, de types en het onderhoud van de voorzieningen dienen te worden gemeld via het registratieformulier verblijfsvoorzieningen op https://eloket.odh.nl/verblijfsvoorzieningen. Deze meldingen dienen te worden gedaan
   a voor permanente voorzieningen: uiterlijk één week voor het plaatsen van de permanente voorzieningen.

Specifieke voorschriften

9 Het ongeschikt maken van de bebouwing dient verricht te worden buiten de kwetsbare periode van de huismus respectievelijk de gierzwaluw, welke loopt van begin maart tot en met eind augustus, nadat is vastgesteld dat de nesten niet in gebruik zijn door een deskundige (zoals genoemd in voorschrift 4). Het gebruik van purschuim of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan.

10 Tijdens de periodieke onderhoudscontrole van de woningen dienen de aangebrachte permanente voorzieningen meegenomen te worden en beoordeeld te worden op hun functionaliteit. Indien blijkt dat de voorziening niet meer functioneel is, dient ervoor gezorgd te worden dat deze zo spoedig mogelijk weer functioneel wordt. Het controleren op functionaliteit dient uitgevoerd te worden buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw.

11 De tijdelijke alternatieven mogen pas verwijderd worden wanneer de gewenningsperiode in acht is genomen en de permanente voorzieningen functioneel zijn. De verwijdering dient begeleid te worden door (een) ecologisch deskundige(n) op het gebied van de huismus respectievelijk de gierzwaluw. Indien blijkt dat de tijdelijke voorziening in gebruik is genomen, mag deze uitsluitend verwijderd worden buiten de kwetsbare periode van de soort en nadat door de deskundige is vastgesteld dat de voorziening is verlaten.

AANWIJZINGEN VOOR GEBRUIK

- Voor alle soorten - beschermd én onbeschermd - geldt de zorgplicht ex artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming. Op grond hiervan dient zoveel als redelijkerwijs mogelijk is schade aan deze soorten te worden voorkomen.
- Gedurende de werkzaamheden dient rekening te worden gehouden met het broedseizoen van vogels. Verstoring van broedgevallen van vogels dient te worden voorkomen. Voor het broedseizoen wordt geen standaardperiode gehanteerd in het kader van de Wet natuurbescherming. Van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode.
- Als de ontheffinghouder de onderhoudsverplichting wenst over te dragen aan een derde (bijvoorbeeld de Vereniging van Eigenaren) dan moet de ontheffinghouder zorgdragen voor de onderhoudsverplichting. Dit dient contractueel vastgelegd te worden.

OVERWEGINGEN

Aanleiding

Op 17 januari 2022 hebben wij een aanvraag om ontheffing geregistreerd als bedoeld in artikel 3.3 eerste lid, van de Wet natuurbescherming (hierna: Wnb). De aanvraag heeft betrekking op het uitvoeren van renovatiewerkzaamheden aan de Warande te Schiedam en is aangevraagd namens D&S Welgelegen B.V. De aanvraag betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus en de gierzwaluw.

Ontheffing wordt gevraagd van het overtreden van de verbodsbepaling zoals genoemd in:

- artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb voor wat betreft het opzettelijk beschadigen, vernielen of wegnemen van nesten of rustplaatsen van de huismus (*Passer* domesticus) en de gierzwaluw (*Apus apus*).

De ontheffing wordt aangevraagd voor de periode 1 januari 2022 tot en met 1 januari 2027.

Bij de aanvraag behoren de volgende stukken:

- Quickscan In het kader van de Wet natuurbescherming en Omgevingsverordening Zuid-Holland, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20210415V01, 23 april 2021;
- Nader onderzoek vleermuizen, huismus en gierzwaluw In het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20211026v02, 2 november 2021;
- Activiteitenplan huismus en gierzwaluw In het kader van de Wet natuurbescherming, Ecoresult B.V., rapportkenmerk: ER20211123v01, 1 december 2021;
- Notitie Reactie Verzoek Aanvullingen Ontheffing Wet Natuurbescherming – Plangebied: Warande 185, Schiedam, Ecoresult B.V., kenmerk: NER20220103v01, 10 januari 2022.

Procedure

Titel 4.1 van de Algemene wet bestuursrecht en artikel 5.1 van de Wnb zijn toegepast op deze beschikking.

Bevoegd gezag

De handeling wordt verricht binnen de provincie Zuid-Holland. Gelet op de bepalingen in artikel 1.3 van de Wnb zijn wij het bevoegd gezag voor de beoordeling van de aanvraag.

Toetsingskader en grondslag beschikking

De aanvraag is getoetst aan de artikelen 3.1 en 3.3 van de Wnb en de Beleidsregel uitvoering Wet natuurbescherming Zuid-Holland.

De huismus en de gierzwaluw is een van nature in Nederland in het wild levende vogel en beschermd op grond van artikel 1 van de Vogelrichtlijn.

Op grond van artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb is het verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van de huismus respectievelijk de gierzwaluw te beschadigen, vernielen of weg te nemen.

Op grond van artikel 3.3 van de Wnb wordt een ontheffing slechts verleend indien:

- er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- de ontheffing nodig is omdat één van de belangen genoemd in artikel 3.3, vierde lid, aanhef en onder b, van de Wnb aan de orde is; en
- de maatregelen niet leiden tot verslechtering van de staat van instandhouding van de soort.

Beoordeling

Aanvraag
D&S Welgelegen B.V. is voornemens om het voormalig kerkgebouw aan de Warande 185 te Schiedam om te bouwen naar twee woningen.

De aanvraag heeft betrekking op de volgende werkzaamheden:
- het vervangen van bestaande raampartijen;
- het renoveren van het dak; en
- het plaatsen van kapellen aan de overgebleven zijde van het dak.

De verbouwingswerkzaamheden starten op voor het broedseizoen en duren, conform planning, uiterlijk tot eind 2023.

Overtreding verbodsbepaling(en)
Om te bepalen of er sprake is van overtreding van de Wnb heeft in 2021 nader onderzoek plaatsgevonden naar de aanwezigheid van de gierzwaluw binnen het plangebied. Het onderzoek is uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus en het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Daarmee is voldoende aannemelijk gemaakt dat de functies van het plangebied voor de huismus en de gierzwaluw in kaart zijn gebracht. Hiermee zijn wij van mening dat de onderzoeksinspanning voldoende is geweest.

De huismus is in het plangebied aangetroffen. Onder een wijkende loodflap bij de kerktoren, onder de bovenste dakpan op het lage deel van het dak bij de noordgevel van de kerktoren en achter een gat in een dakpan op het hoge dak van de toren zijn in totaal drie nestplaatsen van de huismus aanwezig. Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

De gierzwaluw is in het plangebied aangetroffen. Er zijn in totaal acht nestplaatsen van de gierzwaluw aanwezig onder:
- vijf wijkende dakpannen op het noordwestelijke deel van het dak;
- een wijkende dakpan bij een loodflab van het noordelijke deel van het dak;
- twee wijkende dakpannen op het zuidoostelijke deel van het dak.

Met de geplande werkzaamheden gaan deze nestplaatsen verloren en worden de verbodsbepalingen zoals bedoeld in artikel 3.1, tweede lid, van de Wnb overtreden.

Voorgestelde maatregelen
Om negatieve effecten van de werkzaamheden op de huismus en de gierzwaluw tot een minimum te beperken, worden maatregelen voorgesteld zoals beschreven in het 'Activiteitenplan huismus en gierzwaluw In het kader van de Wet natuurbescherming' van 1 december 2021 en in de 'Notitie Reactie Verzoek Aanvullingen Ontheffing Wet natuurbescherming – Plangebied: Warande 185, Schiedam' van 10 januari 2022. Deze maatregelen zien onder andere op het ongeschikt maken van de bebouwing buiten de broedperiode van de huismus en de gierzwaluw en het treffen van compenserende en mogelijk mitigerende maatregelen. De werkzaamheden worden uitgevoerd onder begeleiding van een ecoloog met kennis van de huismus respectievelijk de gierzwaluw.

Staat van instandhouding
Huismus
Als gevolg van de verbouwingswerkzaamheden gaan drie nesten van de huismus verloren. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten het broedseizoen van de huismus, welke loopt van circa begin maart tot en met eind

augustus. In de omgeving zijn geschikte uitwijkmogelijkheden aanwezig als tijdelijke schuilplaats. In de permanente situatie worden ten behoeve van de huismus zes vogelpannen geplaatst verdeeld over de verschillende dakvlakken. Achter deze vogelpannen wordt een kast gerealiseerd, welke voldoet aan de eisen gesteld in het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Deze vogelpannen worden in deze uitzonderlijke situatie geaccepteerd, daar de bebouwing zich gezien de constructie grotendeels niet leent voor het realiseren van andersoortige mitigerende voorzieningen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

In voorafgaand aan het broedseizoen worden de nesten ongeschikt gemaakt om te voorkomen dat er huismussen aanwezig zijn in het gebouw ten tijde van de uitvoering van de werkzaamheden. Dit wordt uitgevoerd door het verwijderen van de dakpannen, nadat door een deskundige is vastgesteld dat de nesten niet in gebruik zijn. Daarmee wordt voorkomen dat individuen worden verwond of gedood. De genoemde maatregelen worden getroffen conform de richtlijnen uit het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Het gebruik van purschuim of netten is onder geen enkele voorwaarde toegestaan.

De huismus komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Schiedam. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Gierzwaluw
Als gevolg van de verbouwingswerkzaamheden gaan acht nesten van de gierzwaluw verloren. De werkzaamheden worden uitgevoerd buiten de kwetsbare periode van de gierzwaluw, welke loopt van circa 15 april tot en met 15 augustus. In de omgeving zijn geschikte uitwijkmogelijkheden aanwezig als tijdelijke schuilplaats. In de permanente situatie worden vijf gierzwaluwkasten van het type IB GZ 04 gerealiseerd aan de gevels van het voormalige kerkgebouw. Daarnaast worden 35 vogelpannen geplaatst over de verschillende dakvlakken. Achter elke van deze vogelpannen wordt een kast gerealiseerd, welke voldoet aan de eisen gesteld in het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017). Deze vogelpannen worden in deze uitzonderlijke situatie geaccepteerd, daar de bebouwing zich gezien de constructie grotendeels niet leent voor het realiseren van andersoortige mitigerende voorzieningen. Hiermee worden er gedurende en na de werkzaamheden voldoende uitwijkmogelijkheden aangeboden ter compensatie voor hetgeen dat verloren gaat.

De gierzwaluw komt verspreid voor in de directe omgeving van het plangebied en op grotere schaal binnen Schiedam. Door de voorgenomen maatregelen en de beperkte omvang van het effect is het aannemelijk dat de gierzwaluw in de directe omgeving aanwezig blijft.

Op grond van het vorenstaande zijn wij van mening dat de maatregelen, met inachtneming van de voorschriften, voldoende zijn om negatieve effecten te voorkomen dan wel tot een minimum te beperken en dat de verbouwingswerkzaamheden niet leiden tot verslechtering van de instandhouding van de huismus en de gierzwaluw.

Ecologisch werkprotocol
De start van de werkzaamheden dient gemeld te worden bij de Omgevingsdienst Zuid-Holland Zuid. De werkzaamheden en de wijze waarop de maatregelen worden uitgevoerd dienen in een ecologisch werkprotocol te worden opgenomen. Dit protocol dient bij het melden van de start van de werkzaamheden meegestuurd te worden. Voorts dient het protocol op de locatie aanwezig te zijn. Hierdoor weten ook de uitvoerders op welke wijze de werkzaamheden zorgvuldig moeten worden uitgevoerd. Wij hebben dit in de voorschriften 1, 2 en 3 vastgelegd.

Belangenonderbouwing
De ontheffing is aangevraagd op grond van 'het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid'.

Het plangebied betreft een kerkgebouw, welke niet meer als zodanig in gebruik is (voor de eredienst). Het gebouw uit 1922 verkeert in een slechte staat en hoe langer het leegstaat, hoe verder het zal aftakelen. Vooral het dak is vervallen, wat resulteert in het afwaaien van dakpannen tijdens stormachtig weer. Deze dakpannen kunnen zorgen voor gevaarlijke situaties voor voorbijgangers. De lekkages naar aanleiding van de afgewaaide dakpannen zorgen vervolgens voor een slecht binnenklimaat. Door lekkage is namelijk op meerder plekken vochtschade ontstaan, wat kan resulteren in schimmelvorming. In de aanvraag is aangegeven dat er twee woningen zullen worden gecreëerd in het gebouw. De interne verbouwing is reeds ingezet, maar wordt bemoeilijkt door vochtproblemen. Dit kan voor de toekomstige bewoners een gezondheidsrisico opleveren wanneer deze werkzaamheden geen doorgang kunnen vinden.

Gelet op het voorgaande zijn wij van oordeel dat het belang 'de volksgezondheid of de openbare veiligheid' voldoende is onderbouwd om de negatieve effecten op de gierzwaluw, welke als gevolg van de uitvoering van het project zullen optreden, te rechtvaardigen.

Geen andere bevredigende oplossing
Het project is locatie specifiek. Het betreft een grootschalige verbouwing van bestaande bebouwing welke niet meer aan de huidige eisen van gezondheid en veiligheid voldoet. Aangezien het gebouw geen dienst meer doet als kerk en nu leegstaat is deze vatbaar voor leegstand en verwaarlozing.. Bij sloop zullen de aangetroffen nesten van de huismus en de gierzwaluw tevens verloren gaan. Wat betreft de werkzaamheden worden alle mogelijke mitigerende uitvoeringsmaatregelen getroffen om effecten op de huismus en de gierzwaluw te verminderen, hetgeen wordt opgenomen en geborgd in een ecologisch werkprotocol. Zo wordt er rekening gehouden met de kwetsbare perioden van de huismus en de gierzwaluw en worden er maatregelen genomen om effecten tijdens werkzaamheden te voorkomen.

Gelet op de noodzaak en wijze van uitvoering zijn wij van mening dat er geen andere bevredigende oplossing voorhanden is. Door de gekozen wijze en periode van uitvoering, wordt schade aan de huismus en de gierzwaluw zoveel mogelijk voorkomen.

Samenhangende besluiten
Er kunnen nog andere bepalingen van kracht zijn, op grond waarvan vergunningen, toestemmingen, ontheffingen of meldingen benodigd zijn om de gevraagde activiteit te kunnen uitvoeren. Die mogelijkheid geldt bijvoorbeeld voor de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht. Hiervoor is de gemeente Schiedam bevoegd gezag.

Conclusie
Op grond van het vorenstaande kan de gevraagde ontheffing op grond van artikel 3.3, eerste lid, van de Wnb worden verleend.